

# Bursele din ECE

## August 2009



## Noi evenimente in regiune

Valul de optimism al lunii iulie a continuat si in august sustinut de o serie de declaratii ce estimau o revenire a economiei in perioada urmatoare. Potrivit directorul general al FMI, relansarea economiei mondiale ar putea avea loc cu un trimestru mai devreme decat se prevedea, la inceputul lui 2010, in timp ce presedintele FED, Ben S. Bernanke a declarat ca economia globala pare sa isi revina dupa recesiunea prin care a trecut, recuperarea urmand sa fie insa inceata si plina de riscuri. In plus, potrivit unui sondaj realizat de Bloomberg, increderea in economia mondiala a crescut in august la cel mai inalt nivel din ultimele 22 de luni, pe fondul semnalelor ca cea mai grava recesiune mondiala de la cel de-al doilea Razboi Mondial se apropie de final.

Ultima luna de vara a adus noi cresteri pe pietele financiare din intreaga lume pe fondul continuarii sezonului rezultatelor financiare semestriale. Asadar, am vazut in luna august cresteri mari pe indicii etalon din lume: Dow Jones Industrial Average a depasit in forta pragul de 9.500 de puncte, S&P 500 pe cel de 1.000, in timp ce germanul DAX a trecut peste nivelul de 5.500 de puncte, nivel atins in octombrie 2008, iar englezul FTSE 100 a urcat vertiginos spre 5.000 de puncte (nivel ce a fost depasit la inceputul lunii septembrie). Intr-un asemenea context, pietele din Europa Centrala si de Est au inregistrat si ele evolutii foarte bune.

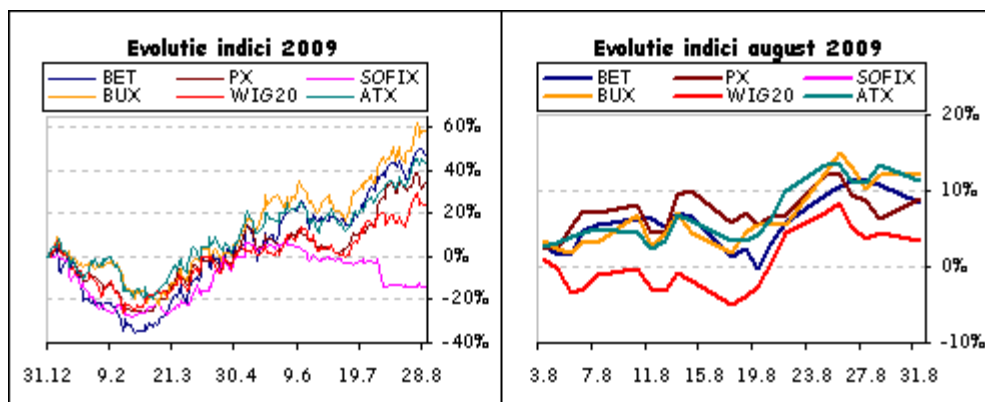
Din zona datele macro publicate in regiune: economia Poloniei a crescut cu 1,1% in trimestrul doi, comparativ cu aceeaasi perioada a anului trecut, in timp ce potrivit Biroului Central de Statistica din Ungaria, PIB a coborat cu inca 2,1% in T2 fata de T1, continuand caderea pentru al cincilea trimestru consecutiv, iar economia Bulgariei a scazut cu 4,8% in al doilea trimestru fata de aceeaasi perioada a anului trecut, dupa un declin de 3,5% in primele trei luni ale anului.

In ce priveste Romania, potrivit declaratiilor sefului delegatiei FMI in Romania, cresterea economica va reveni in teritoriul pozitiv in urmatoarele trimestre comparativ cu trimestrele anterioare, iar in 2010 Romania ar putea inregistra o crestere economica pozitiva modesta. Acestuia i s-a alaturat Kenneth Orchard, analist Moody's, declarand ca economia va incepe sa creasca "cam" in a doua jumatate a anului viitor. Totodata agentia de rating a revizuit in crestere de la 5,7% la 8,9% estimarea privind scaderea PIB pentru 2009. Tot in aceasta perioada Reuters in colaborare cu OeKB Information Services a realizat un sondaj potrivit caruia Romania este in continuare una din locatiile preferate pentru investitorii straini, spre comparatie cu celelalte tari din regiune, detinand 15% din cele 46 de proiecte de noi subsidiare care s-ar putea deschide in Europa Centrala si de Est in urmatorul an.

Asupra dobanzii de politica monetara nu au operat modificari decat bancile centrale din Ungaria, unde rata a scazut de la 8,5% la 8% dupa ce in iulie se modificase pentru prima data din ianuarie de la 9,5% la 8,5%, si Romania unde la inceputul lunii august a fost modificata de la 9% la 8,5%. In Polonia banca centrala nu a mai modificat nivelul de 3,5% de la finalul lunii iunie.

Tot in luna august, cu exceptia Romaniei si a Ungariei, au avut loc aprecieri ale monedelor nationale, insa intr-un ritm mai redus fata de luna iulie. Coroana ceheasca s-a apreciat cu 0,76%, iar zlotul polonez a crescut cel mai mult in raport cu euro, cu 1,46 procente. Forintul maghiar s-a depreciat in raport cu euro cu 2,1% in timp ce in Romania leul a scazut fata de euro cu 0,25%.

Si in aceasta luna cele mai multe dintre bursele din Europa Centrala si de Est au ramas corelate cu marile burse straine si, in functie de diversi factori interni mai importanti si de lichiditatea fiecarei burse, viteza de reactie la evolutiile externe si amplexarea reactiilor a fost mai mare sau mai mica. Dupa cum vom vedea mai jos, pe toate pietele monitorizate s-au inregistrat atat nivele de lichiditate in crestere cat si aprecieri ale indicilor principali, ce au facut ca la finalul acestor opt luni toate aceste pietele sa treaca pe plus fata de finalul anului 2008.



## Performantele lunii

Tara	Valoare tranzactionata (mil. Euro)	Capitalizare (mld. Euro)	Indice		Variatie 2009	Variatie august	Variatie 12 luni
Bulgaria	31,84	5,66	SOFIX	454,00	26,58%	27,52%	-55,84%
Ungaria	2.296,94	19,24	BUX	19.389,94	58,39%	12,21%	-7,70%
Austria	6882,27	94,89	ATX	2.503,98	43,02%	11,28%	-30,70%
Rep. Ceha	2.144,53	51,20	PX	1.162,20	35,42%	9,04%	-21,38%
Romania	141,27	20,92	BET	4.249,22	46,47%	8,39%	-21,61%
Polonia	7.811,99	160,87	WIG20	2.212,72	23,63%	3,52%	-14,80%



Fruntașa luna trecută în topul creșterilor lunare, **Bursa de Valori Praga** și-a temperat avansul în luna august, indicele principal al pieței PX câștigând 9,04% față de luna iulie. Indicele a început să urce mai repede decât ceilalți indici din analiza noastră, care au înregistrat creșteri mai lente în prima decadă a lunii august. În plus, indicele ceh a desenat adevărați dinți de fierăstrău, depășind praguri succesive de 1.150 puncte, 1.170 puncte și în ultima săptămână 1.195 puncte.

Ca și în iulie, cea mai bună evoluție în luna august a avut-o New World Resources (+38,9%), companie din industria carbunelui listată și la Londra și Varșovia, furnizor de carbune pentru mari holdinguri siderurgice din lume, ca Arcelor Mittal, U.S. Steel sau Voest Alpine. Compania și-a anunțat rezultatele semestriale, veniturile înregistrând o scădere cu 48% datorită deprecierei preturilor și a volumelor vândute ca urmare a condițiilor slabe din piață și a scăderii cererii pentru oțel. Evoluția bună a titlurilor este explicabilă totuși prin trendul general de creștere parcurs de sectorul minier în toată Europa.

Pe locul doi se situează CETV cu o creștere de 31,7%, urmat de Orco Property Group (ORCO) cu un avans de 25,6%. Locul doi în topul creșterilor luna trecută, AAA Auto Group, cel mai mare dealer central-european de mașini, și-a temperat evoluția în august la 21,5%. Situație similară și în cazul Erste Group Bank care în august a urcat 19,1% față de un castig de 25,5% în luna iulie.

Valoarea tranzacționată în Cehia a fost de 2,14 miliarde de euro față de un nivel de 1,52 miliarde euro în iulie, în creștere cu 40%, iar cel mai tranzacționat emitent de aici rămâne grupul energetic CEZ a realizat un rulaj de 765 milioane euro. Capitalizarea a crescut în mod semnificativ și în luna august, ajungând la circa 51,19 miliarde euro.



La **Bursa de Valori din Varșovia** cu puțin înainte de finalul lunii indicele WIG20 a trecut pentru prima oară în acest an de palierul de 2.300 puncte, însă s-a corectat rapid pentru a închide peste 2.200 de puncte cu un avans lunar de 3,52%, ce îl plasează pe ultimul loc în clasamentul nostru. Aceeași poziție și din punct de vedere a variației față de începutul anului, acesta crescând mai puțin decât ceilalți indici monitorizați, cu doar 23,63 procente.

Cea mai mare crestere din componenta indicelui WIG20 o inregistreaza producatorul de materiale de constructii Cersanit cu un avans lunar de 32,5%, urmata de BRE Bank SA care a cumulat o crestere de 29,5% in august. Emitentul cu cea mai mare crestere de luna trecuta, banca Bank Zachodni WBK a avansat in august cu 4,65%, in timp ce titlurile emitentului plasat in iulie pe locul doi in topul cresterilor, grupul media TVN, au urcat 5,78%. Din cosul indicelui principal de la Varsovia, cea mai buna evolutie fata de inceputul anului a avut-o compania de minerit KGHM, care a impresionat printr-un avans cumulat de 254,56%.

Valoarea tranzactionata pe bursa poloneza a continuat sa creasca cu 16,6%, 7,81 miliarde de euro de la 6,7 miliarde euro in luna iulie, cel mai tranzactionat emitent s-a mentinut in august producatorul polonez de cupru KGHM, cu un rulaj de 1,17 miliarde euro, urmat de reprezentantul sectorului bancar Pekao cu 916 milioane de euro. Si capitalizarea a crescut in august, la circa 160,87 miliarde de euro fata de 144,7 miliarde euro in iulie, banca Pekao mentinandu-se pe primul loc sub acest aspect, cu o valoare de piata de 9,34 miliarde euro, in crestere cu 10,82% fata de luna anterioara.



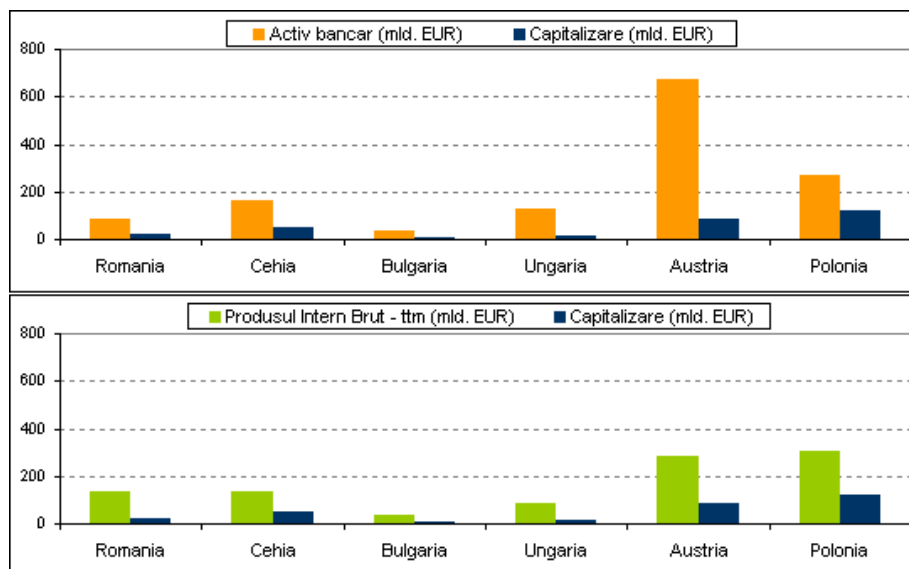
Si in luna august la **Bursa de Valori Bucuresti** indicii bursieri au spart prag dupa prag, de exemplu indicele BET s-a apropiat la finalul lunii august de pragul de 4.350 puncte, insa s-a corectat si a inchis la un nivel de 4249.22 puncte, iar BET-FI a reusit sa urce in ultima saptamana a lunii august pana la un maxim de 22.379,69 puncte, dupa care s-a corectat pentru a inchide luna august la 21.494,95 puncte. Luand in considerare cresterea indicelui BET de 8,39% din august, acesta a ajuns sa acumuleze o crestere de peste 46% de la inceputul acestui an, a doua cea mai buna evolutie din regiune.

Prima saptamana din iulie a fost caracterizata de cresteri si lichiditate in crestere, intr-un context international dominat de cresteri pe fondul rezultatelor raportate de companii, ce s-au situat peste asteptarile analistilor, estimari a caror subiectivitate nu a parut sa-i impiedice pe investitori sa cumpere chiar daca unele societati au inregistrat scaderi dramatice de profit sau chiar pierderi mai mari. Dupa o serie de surprize placute la americani, si bursele emergente au inceput sa creasca.

Spre deosebire de luna trecuta, topul celor mai mari cresteri din august nu mai este dominat de actiuni cu lichiditate buna, primele trei locuri fiind ocupate de societati ca UCM Resita (UCM) +70%, Bucovina Club de Munte (BCM) +47,54% si Petrolelexportimport (PEI) +44,24%. Societati lichide pe care le regasim in acest top sunt trei SIF-uri si doua banci. SIF Transilvania (SIF3) cu o crestere a cursului de 30,02% la 0,615 lei fata de 0,473 lei la finalul lui iulie, SIF Moldova (SIF2) cu un avans de 18,67% de la 0,83 lei la 0,985 lei si SIF Oltenia (SIF5) cu un castig de 17,09% de la 0,965 lei la 1,13 lei. In ce priveste bancile, s-au remarcat BRD cu un avans de 23,76% si Erste Group Bank cu o crestere de 23,56%. Doar trei scaderi de peste 10% in aceasta luna, cea mai mare fiind inregistrata de cursul actiunilor Uztel Ploiesti (UZT), de 13,33%, fiind cunoscute problemele cu care se confrunta sectorul de retail II si electronice, urmata de Romcarbon Buzau cu -11,86% si de Sinteza Oradea cu -11,76%.

Lichiditatea s-a situat la nivele bune pe tot parcursul lunii, astfel ca in luna august a crescut cu 66% la 141.27 milioane euro fata de luna iulie cand s-au inregistrat 84,83 milioane de euro. SIF Oltenia s-a mentinut cel mai tranzactionat emitent, cu 27,9 milioane euro, crestere semnificativa fata de iulie cand a inregistrat un rulaj de 12,3 milioane euro, urmat de Banca Transilvania, cu 18,8 milioane euro. Capitalizarea totala a BVB a ajuns la 94,89 miliarde euro la finalul lunii august fata de 84,5 miliarde euro la sfarsitul lunii iulie, cel mai capitalizat emitent fiind Erste Group Bank cu o valoare de piata de 9,39 miliarde euro, urmat de Petrom cu o valoare de piata de 3,39 miliarde de euro.

## Bursele din ECE - august 2009



Tara	P/E	Capit. / PIB	Capit. / Activ bancar
Romania	10,9	13,7%	21,6%
Cehia	11,3	37,8%	31,4%
Bulgaria	8,3	16,4%	15,9%
Ungaria	12,5	22,7%	15,3%
Austria	n.a.	33,8%	14,2%
Polonia	20,8	40,3%	45,2%



Cu cea mai buna performanta din regiune de la inceputul acestui an, indicele principal BUX a inregistrat in primele 8 luni ale acestui an un avans de 58,39%, **Bursa de Valori Budapesta** evoluand mai bine in luna august in comparatie cu pietele prezentate anterior. BUX a avut o evolutie foarte volatila in prima jumatate a lunii, pentru ca apoi sa urmeze o crestere ampla de aproape 10% cand a depasit nivelul de 19.880 puncte, iar spre finalul lunii o temperare a avantului, indicele inchizand la un nivel de 19.389,94 puncte (+12,21%).

Cea mai mare crestere de la Budapesta o inregistreaza producatorul de medicamente veterinare Phylaxia 1912 Holding a carui curs a urcat cu 857,1%. Cursul a crescut puternic in urma vanzarii in data de 23 august de catre East West Technology a unui pachet de 1,1 milioane de actiuni reprezentand 0,2% din capitalul social al Phylaxia 1912 Holding la un pret pe actiune de 136 HUF mult peste pretul mediu al ultimilor 180 de zile de 16 HUF.

Daca excludem aceasta crestere exceptionala, emitentul cu cea mai mare crestere lunara, de 35,5%, este dezvoltatorul imobiliar Orco Property Group (ORC) societate cu sediul in Luxemburg si listata si la bursele din Praga, Varsovia si la Euronext, ce isi desfasoara activitatea cu precadere in Centrul si Estul Europei. Acesta este urmat indeaproape de banca ipotecara ungara FHB cu un avans de 34,5% si de dealerul auto AAA Auto (al doilea mare castigator de pe bursa pragheza), cu un avans de 28,7%.

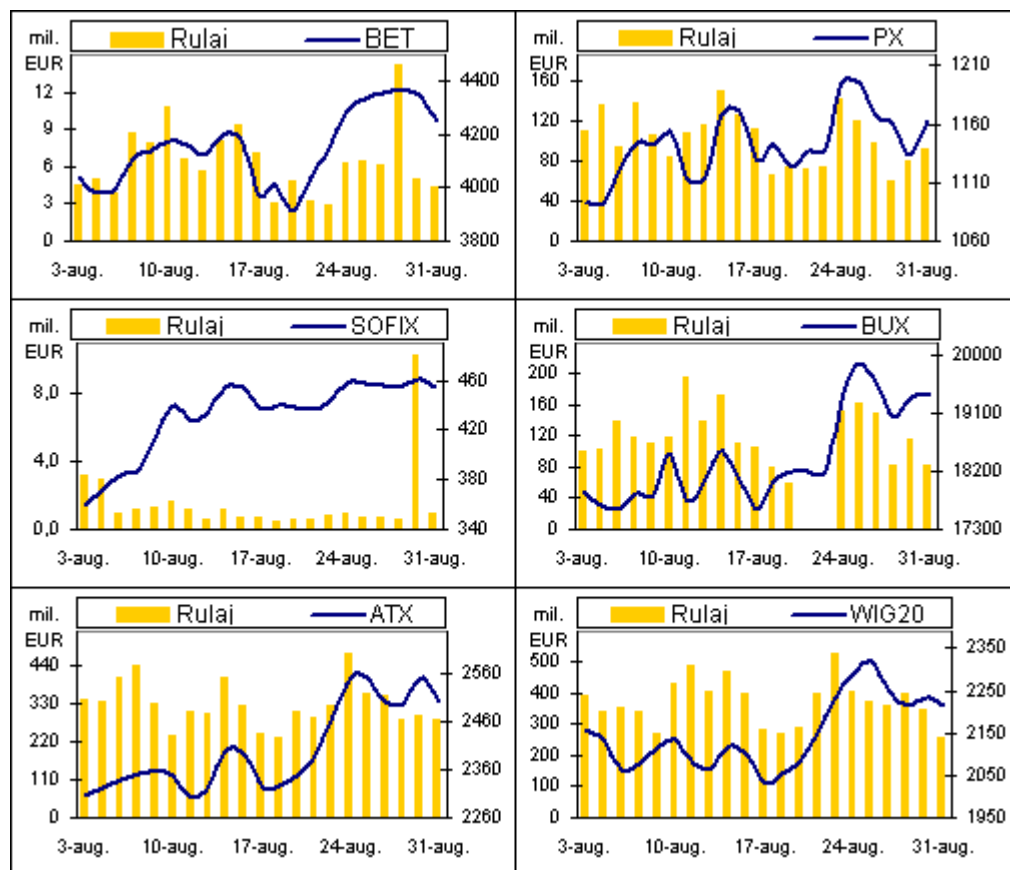
Valoarea tranzactionata pe bursa maghiara a fost de 2,29 miliarde euro, in crestere cu 35% fata de luna iulie cand s-a inregistrat un rulaj in valoare de 1,7 miliarde euro, din care cel mai mult a realizat detasat, aidoma lunii trecute, OTP Bank, cu o valoare a tranzactiilor de 1,74 miliarde euro, urmata de MOL, cu 163 milioane euro. Compania petroliera ramane si cea mai capitalizata de la bursa maghiara, avand o valoare de piata de 5,72 miliarde euro, urmata indeaproape de cea mai mare banca din Ungaria, OTP Bank, cu o valoare de piata de 5,04 miliarde de euro.



Daca in prima parte a lunii august a crescut usor evoluand mai mult lateral, in cea de-a doua jumatate **Bursa de la Viena** a crescut mai sustinut, inregistrand cinci sedinte consecutive de apreciere ce au condus la un avans in august de 11,28%, indicele ATX depasind palierul de 2.500 puncte. Astfel, la finalul celor 8 luni, indicele bursei de la Viena inregistreaza o crestere de 43% fata de finalul anului trecut, in timp ce la nivelul ultimelor 12 luni, scaderea indicelui s-a diminuat de la 38,52% in iulie la 30,70% in august.

Cea mai buna evolutie din Primemarket a avut-o in luna august cuplul Immoeast AG – Immofinanz AG a caror titluri au avansat cu 84,02% si respectiv 50,34%, urmat de Wolford AG cu un avans de 47,44%. In ce priveste sectorul bancar, Erste Group Bank a inregistrat un avans lunar de 20,7%, in timp ce Raiffeisen International Bank Holding AG, cealalta mare banca austriaca, a inregistrat in luna august o crestere de 17,69%.

Valoarea tranzactionata a crescut in august, la 6,88 miliarde euro fata de 5,09 miliarde euro in iulie, iar ca si luna trecuta, cel mai tranzactionat emitent este Erste Group Bank, cu un rulaj de 1,49 miliarde euro, urmat de OMV, cu o valoare tranzactionata de 707 milioane euro. Capitalizarea totala a bursei vieneze a ajuns la 94,89 miliarde euro la finalul lunii august fata de 84,5 miliarde euro la sfarsitul lunii iulie, iar la acest capitol pe primul loc se afla Erste Group Bank cu o valoare de piata de 9,39 miliarde euro, in timp ce OMV, compania cu cea mai mare capitalizare de la Burse de la Viena in luna iulie, a trecut pe locul doi cu o valoare de piata de 8,24 miliarde de euro.



Daca luna trecuta **Bursa de Valori Sofia** era singura care inchidea pe scadere, dupa o evolutie plata si anosta pe tot parcursul lunii, in august inregistreaza cea mai mare crestere lunara dintre bursele monitorizate, de 27,52% pana la un nivel de 454 puncte, indicele SOFIX a crescut sustinut in prima jumatate a lunii, pentru ca in cea ce-a doua parte sa avanseze mai usor incadrandu-se intr-un tunel lateral. Cresterea de aproape 27% a indicelui bursei de la Sofia fata de finalul anului 2008 a dus la o scadere de 55,84% fata de valoarea pe care acesta o inregistra in urma cu un an.

Valoarea tranzactionata a fost de 31,84 milioane euro, de peste 4 ori mai mare fata de rulajul inregistrat in luna iulie, de 7,65 milioane euro in luna iulie, cea mai mare contributie avand-o ziua de 28 august, cand in urma unor tranzactii mari valoarea tranzactionata a fost de 10,21 milioane euro.

**NOTA:** Acest material nu poate fi preluat, integral sau partial, in alte surse media, fara acceptul scris al S.S.I.F. Prime Transaction.